

УДК 81' 246.2

СОЦИОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ БИЛИНГВИЗМА

МОРГУН А.В.

Мукачевський державний університет

Стаття посвячена аналізу поняття «бilingвизм» і смислового наповнення відповідного терміна в сучасній науковій літературі. Особливу увагу приділяється соціальним і культурологічним аспектам бilingвизма і динаміці підходів к розгляду вказаного поняття в соціокультурній ситуації сучасного світу.

Аспекти бilingвизма охоплюють всю сферу людського життя і світобачення, включені во всі сфери розвитку суспільства. Кожна область знання продовжує вивчати це явище з своїх, характерних тільки їй позицій, виявляючи при цьому видимі тільки їй особливості.

Аналіз вітчизняної і зарубіжної літератури дозволяє утвердити, що бilingвизм необхідно розглядати як складне і багатогранне явище, що потребує міждисциплінарного підходу з урахуванням сучасних знань не тільки в області лінгвістики, теорії і методики навчання іноземними мовами, але і в області соціології, культурології, психології, когнітології і інших областей наукового знання.

Ключові слова: бilingвизм, двомовність, соціокультурний, соціалізація.

Постановка проблеми. Соціальна гармонія в ХХІ столітті, згідно концепції стійкого розвитку, можлива лише на основі нових цінностей, нового рівня взаєморозуміння між представниками різних етнічних і соціальних груп. Політичні і суспільні потрясіння в сучасному світі вивели на передній план такі проблеми, як зв'язок культури народу і мови, образу мислення і словесного позначення предметів і явищ. Особливо актуальною проблемою в сучасному розвиваючому світі є проблема бilingвизма.

В умовах багатонаціональних держав двомовність є однією з найважливіших проблем розвитку повнокровних і гуманних міжнародних відносин. Історичний досвід свідчить, що без двомовності в будь-яких поліетнічних суспільствах неможливо нормальне спільне життя людей, тісне спілкування і співпраця во всіх сферах їхньої діяльності - економіці, культурі, політиці, освіті, побуту, родині. Саме тому проблема двомовності має актуальне практичне значення во всьому світі, особливо в багатонаціональних регіонах.

Метою нашої статті є продемонструвати міждисциплінарний характер явища, званого терміном «бilingвизм», його особливу актуальність в сучасних історико-соціальних умовах, а також розкрити основні підходи к аналізу згаданого явища, представлені в сучасній лінгвістичній літературі.

Являючись продуктом взаємодії і взаємодії представників різних народів і виникаючи з причин життєвих потреб, двомовність (бilingвизм) відома з найдавніших часів. Взаємодія мов і їх зміщення в процесі контактування вважається однією з постійно діючих факторів мовного розвитку. Об цьому писав А. Мартіне: «взаємодія мов — однією з наймогутніших стимулів мовних змін» [14, с. 83].

Відома, що, в свідомості будь-якої «мовної особистості» існує сукупність знань і уявлень об оточуючій дійсності, властивих кожній національній культурі. Образ світу в свідомості людини складається з великої кількості понять і зв'язаних з ними асоціацій. Без володіння такою родом знань неможливо повне розуміння як всередині однієї культури, так і між різними культурами. Наш світ нескінченний і багатогранний, і тому одна мова, як би досконалою вона не була, є недостатньою, щоб її зобразити. Цю істину знали в філософії буддизму, базуючись на ідеї неможливості понятійного вираження реальності об'єктивного світу. Однак це крайня точка зору. В дійсності цю проблему можна вирішити

тільки на основі взаємопроникнення культур через комунікативні канали розуміння, правильного тлумачення, мистецтва перекладу.

Лінгвісти вважають, що немає практично ні одного мови, не випробованого на собі мовного впливу. Контакти мов обумовлені контактами їх носіїв, різноманітними культурними зв'язками між народами, міграціями і іншими історичними причинами [17, с. 193]. При цьому Р. М. Бутіна зазначає, що мовний контакт – поняття більш гнучке, проявляється і як білінгвізм, і на основі контактів між мовами за допомогою перекладу [5, с. 7].

Е. Геллер, підкреслюючи значущість письмової фіксації мови, пропонує ввести нову типологію цивілізацій: дописьмові, письмові, постписьмові, і мову, таким чином, розглядається передусім або як засіб комунікації, засіб мислення і розуміння світу, або як Закон, забезпечуючий оформлення соціального хаосу [8].

Об'єкти і методи дослідження. «Двомовність» в прямому значенні слова означає наявність двох мов. В значенні «двомовності» використовується і слово «білінгвізм» (лат. lingua-мова) [3]. Слід зазначити, що дослідники даної проблеми використовують і інші поняття, а саме: багатомовність, білінгвізм, двомовність, поліглотія, диглотія, білінгвізм, мовний дуалізм, мовні контакти, амбілінгвізм [9]. Досліджуючи важливі проблеми білінгвізму М. М. Михайлов зазначає, що «під двомовністю зазвичай розуміються явища, коли людина може спілкуватися з допомогою двох мов. В випадках володіння людиною більш ніж двома мовами сутність явища і там і тут залишається однією і тією ж» [15, с. 3]. Е. М. Верещагін визначає білінгвізм як «мовні механізми, що дозволяють людині використовувати для спілкування дві мовні системи» [6, с. 5].

В статті використовується і поняття «соціокультурний», яке розглядається на фоні проблеми соціальної природи і суспільних функцій мови, різноманітності механізмів впливу соціальних факторів на мову.

Необхідно зазначити, що білінгвізм, як багатогранна проблема, є предметом дослідження різних наук: психології, лінгвістики, психолінгвістики, фізіології і педагогіки. Кожен з названих напрямків наукового знання дозволяє розглядати двомовність з різних точок зору.

Соціокультурний аспект білінгвізму передбачає розгляд обсягу виконання суспільних функцій за допомогою двох мов, а також особливості сфер застосування одного з них в життєдіяльності двомовного населення.

В даний час в світовій і вітчизняній науці існує велика бібліографія праць по загальним і окремим, окремим проблемам двомовності: факторам її формування, масштабом поширення, способам існування, механізму функціонування, соціально-етнічними наслідками і т. д. Відповідні наукові дослідження і роботи вже давно стали використовуватися в мовній політиці держав як інструмент активізації ефективного двомовності мешканців цих країн.

Відображення білінгвістичних ідей, концепцій і теорій можна побачити в різних аспектах: лінгвістичному (В. А. Виноградов, Ю. А. Жлуктенко, Ю. В. Розенцвейг, М. М. Михайлов і др.), психологічному (Л. С. Виготський, Е. М. Верещагін, Н. В. Імедадзе, А. А. Івантєв, І. А. Петухова, З. М. Хизроева і др.), соціологічному (Ю. Д. Дешерієв, М. В. Денков, Ф. П. Філін, К. Х. Ханазаров і др.), педагогічному (В. А. Аврорін, Р. Ю. Барсук, В. М. Міньяр-Белоручев, Т. М. Савельєва, В. С. Худницький, М. М. Фомін) і інших.

Постановка задачі. Мова, як відомо, не існує поза культурою, «тобто поза культурно успадкованою сукупністю практичних навичок і ідей, що характеризують спосіб життя» [19, с. 185]. Через таку соціальну обумовленість і зв'язок з процесом комунікації «мова виявляється складовою частиною культури, визначеною як

совокупность результатов человеческой деятельности в разных сферах жизни человека: производственной, общественной, духовной" [20, с. 15].

Если рассматривать язык с точки зрения его структуры, функционирования и способов овладения им, то социокультурный слой оказывается частью языка, фоном его реального бытия. По мнению С.Г.Тер-Минасовой, это не просто некая культурная информация, сообщаемая языком. Это неотъемлемое свойство языка, присущее всем его уровням, и язык накапливает, хранит и исторически наследует в своем семантическом пространстве культурные ценности, выраженные значениями его знаков, - "в лексике, в грамматике, в идиоматике, в пословицах, поговорках, в фольклоре, в художественной и научной литературе, в формах письменной и устной речи" [20, с. 14].

Таким образом, язык – это знак принадлежности его носителей к определенному социуму; язык – это фактор этнической интеграции и одновременно основной дифференцирующий признак этноса, то есть язык оказывается еще и инструментом самосохранения этноса и обособления "своих" и "чужих" [11, с.17, 223].

Язык является путеводителем в "социальной действительности" [19, с.261], в которой образ реального мира есть ориентировочная основа для деятельности человека через призму социализованных значений и личностных смыслов как кристаллизации человеческого отношения к миру в процессе его восприятия, познания и преобразования [13, с.279]. Соответственно, в языке отображается не только реальный мир, окружающий человека, не только образ его жизни и поведение, но и общественное самосознание этноса, национальный характер, традиции, обычаи, система ценностей, мироощущение. Таким образом, личность этносоциума, его языковая картина мира, менталитет, идеология и культура формируются языком и одновременно отображаются в нем [21, с. 35-37].

Билингвизм – явление социально обусловленное. Как правило, билингвизм – продукт социальных этнических и лингвистических контактов. Материальные (звуковые) элементы, отношения между ними, их содержание по своей природе являются лингвистическими, точнее социально-лингвистическими. Поэтому двуязычие это прежде всего «лингвистический, социолингвистический феномен». Следовательно, двуязычие (билингвизм) является предметом лингвистики, главным образом, социолингвистики, поскольку в нем «органически» переплетены социальное и собственно лингвистическое» [10, с. 8].

Результаты и их обсуждение. Видение двуязычия в рамках социокультурного аспекта основывается на объеме выполнения общественных функций посредством двух языков, на определении особенностей сфер применения каждого из них в жизнедеятельности двуязычного населения.

Говоря о социокультурном аспекте билингвизма, следует учитывать следующее:

- язык определенным образом влияет на мышление людей и, следовательно, люди, говорящие на разных языках, по-разному классифицируют свой опыт и по-разному воспринимают мир;

- смысловые значение любого слова обусловлены культурой, с которой связан данный язык, в силу чего любое словесное высказывание представляет собой своего рода "шифр", "код", который должен быть разгадан в рамках данной культуры и в соответствии с правилами связанного с ней языка. Интерференция в этом случае, часто сопутствующая билингвизму, нарушает декодирование, путая смыслы и порождая некорректные интерпретации;

- каждая культура обладает присущим ей своеобразием, которое создается или обуславливается языком данной культуры. Поэтому билингвизм продуктивен постольку, поскольку соблюдается принцип равенства языков и культур.

В наше время выживание человечества во многом зависит от становления мировой культуры, сочетающей в себе самобытные ценности национальных культур с общечеловеческими. Основанием такого единения могут служить идеалы устойчивого развития общества.

Начинающееся на наших глазах движение к "ноосферной" цивилизации невозможно без внимания к языковой культуре мирового сообщества, сохранению лингвистического многообразия и разумному распространению билингвизма.

Большинство специалистов признают, что билингвизм как социокультурное явление способствует сближению народов, мирному решению вопросов сосуществования, выработке языков уважительного отношения к культуре и языку, к традициям и обычаям других народов, формированию общих задач и целей в процессе интеграции. В этом контексте билингвизм выступает мощным фактором языкового развития современного общества, что дает человеку возможность осознать свое место и свою культуру в диалоге культур и цивилизаций в процессе сотрудничества и кооперации с другими людьми. Феномен билингвизма представляет значительный интерес и для науки.

«В мировой экономике для последних лет характерен мощный процесс интеграции. Электронными средствами массовой информации формируется единое культурное мировое пространство, компьютеризация усиливает влияние искусственных языков в различных сферах человеческой деятельности. Эти и другие подобные процессы ставят целый ряд совершенно новых проблем перед социолингвистикой» [2, с. 103]. «Важное значение приобретают социологические аспекты включения языков международного общения в национальные системы» [18, с.7-8]. В современных социолингвистических исследованиях языками международного общения считают языки глобального распространения и общечеловеческой культуры, так как они выполняют наибольший объем общественных функций. При этом следует учитывать тот факт, что на протяжении многих веков мировое общество было евроцентрично в силу ряда политических, экономических и других причин, поэтому пока доминируют языки, на которых создана западная культура, хотя в будущем возможны социолингвистические сдвиги в сторону других языков. В последние годы к числу языков международного общения, помимо английского, немецкого, русского, французского, относят также арабский и китайский языки [12, с. 5].

В культурной жизни мира знание нескольких языков не роскошь, а средство общения, так как на сегодня практически каждый человек, начиная со школьной скамьи, может принять участие в разнообразных международных проектах, программах, поступить в любой зарубежный университет. Овладение хотя бы одним из общепризнанных языков международного общения справедливо считается важнейшим фактором культурного развития и саморазвития человека. В стране появилось большое количество государственных и негосударственных образовательных центров, где дети и взрослые изучают иностранные языки. Эта тенденция сейчас приобретает особый смысл и значение в связи с необходимостью перехода нашего общества к устойчивому развитию и расширению международных контактов.

Кардинально новая коммуникативная ситуация заставляет переосмыслить некоторые фундаментальные вопросы индивидуального многоязычия (билингвизма), связанные с процессом социализации индивида. В целом социализация индивида - это формирование личности, освоение человеком материальной и духовной культуры, норм жизни и поведения своего времени. В данном процессе язык выступает не только как связующее звено, но и как отправная точка всех граней социализации. Освоение ценностей культуры и освоение языка культуры - это по существу двуединый процесс.

Поскольку язык является составной частью национальной культуры, реальное поддержание двуязычия в первую очередь отражает лингвокультурные и психологические

ценности и ориентиры его носителя, а затем оно само влияет на них. Исходя из современной ситуации двуязычия, по нашему мнению, билингвизм — это результат межкультурного взаимодействия различных культур народов, одна из форм адаптации совершенно иной или родственной языковой культуры.

По мнению В. В. Сафоновой, мотивацией изучения второго (неродного) языка является:

- диапазон общественных функций изучаемого языка;
- социальный престиж языка как результат расширения геокоммуникативной и геополитической сферы функционирования изучаемого языка;
- инструментальная ценность языка для реализации в жизни личностных планов индивида;
- цели и направленность языковой политики государства к изучению иностранного языка;
- ценностная значимость изучаемых языков для общества, различных социальных групп и индивидов, т.е. значимость тех ценностей, которые ассоциируются с тем или иным языком, и в результате этот язык рассматривается как инструмент познания ценностного потенциала культуры его носителей» [18, с. 15].

«Возникшая коммуникативная ситуация заставляет общество переосмысливать вопросы индивидуального многоязычия (билингвизма), связанные с процессами социализации индивида, рассматриваемого психологами как совокупности всех социальных процессов, благодаря которым индивид усваивает определенную систему норм и ценностей, позволяющих ему функционировать в качестве члена общества» [4, с. 76]. Под социализацией индивида понимается «двусторонний процесс, включающий в себя, с одной стороны, усвоение индивидом социального опыта путем вхождения в социальную среду, систему социальных связей; с другой стороны (часто недостаточно подчеркиваемой в исследованиях), процесс активного воспроизводства индивидом системы социальных связей за счет его активной деятельности, активного включения в социальную среду» [1, с. 276].

В процессе социализации индивида язык выступает не только как связующий компонент, но и как предпосылка всех сторон социализации, так как освоение ценностей культуры и освоение языка культуры — это двуединый процесс. В условиях билингвизма значительно расширяются горизонты социализации, в орбиту человеческих интересов вовлекаются совершенно новые, зачастую несхожие культурные пласты. И при этом человек, сформировавшийся на стыке двух культур, обладает другим мировосприятием и другим мировоззрением. Стиль его мышления носит синкретичный характер. В этом отношении достаточно точным является следующее высказывание В. Гавела: «Цивилизации в традиционном смысле этого слова имели весьма ограниченные взаимные контакты, а если и оказывали воздействие друг на друга, то весьма постепенное и не прямое, и многие из них о других вообще ничего не знали. Сегодня положение радикально изменилось: практически весь мир пронизан тысячами политических, хозяйственных и коммуникативных нитей; мы все друг о друге знаем и все пользуемся тысячами общих приемов, технологий, моделей поведения, ставим общие цели. Поэтому мне представляется более подходящим воспринимать сегодняшний мир как единую глобальную цивилизацию» [7, с. 44].

В настоящее время наукой уже проведены теоретические и эмпирические исследования билингвизма, но они еще не позволяют увидеть целостную картину этого явления, существует еще много проблем, требующих пристального изучения психологами, педагогами, лингвистами, философами и др.

Выводы. Таким образом, современные аспекты билингвизма охватывают всю сферу человеческого бытия и миропонимания, включены во все стороны развития общества. Необходимо ориентироваться на то, что изучение второго (неродного) языка это не только

...вление набора слов и правил, это всегда приобщение к другой культуре, к другой картине мира, где ведущую роль играет социокультурный компонент.

Ни одна наука не осталась равнодушной к проблеме двуязычия и его развития на современном этапе. Каждая область знания продолжает изучать это явление со своих, характерных только ей позиций, выявляя при этом видимые только ей особенности. Можно надеяться на конечность этого процесса при достижении определенного уровня знания, именно тогда возникнет целостная картина билингвизма в нашем мире.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреева Г.М. Социальная психология / Г.М.Андреева.— М.: Аспект Пресс, 1996. — 376 с.
2. Белл Р. Социоллингвистика. Цели, методы и проблемы / Р.Белл. - М.: Наука, 1980. — 261 с.
3. Большая Советская Энциклопедия: (электронный ресурс) – М.: Научное изд-во «Большая Российская Энциклопедия», 2002. - 12 см.
4. Бронфенбреннер У. Два мира детства. Дети США и СССР/У.Бронфенбреннер. Пер. с англ. - М.: Педагогиз, 1976. — 165 с.
5. Бутина Р. М. К проблеме контактов языков (на материале тюркских лексических элементов в русском языке): автореф. дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.01 «русский язык». Р. М. Бутина. — Алма-Ата, 1971. — 26 с.
6. Верещагин Е.М. Психология и методологическая характеристика двуязычия (или билингвизма)/Е.М.Верещагин. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1969. – 160 с.
7. Гавел В. Конфликт цивилизаций - одно из представлений о будущем/В.Гавел // Новое время. - 1995. - № 3. - С. 38 - 48.
8. Геллнер Э. Нации и национализм/ Э.Геллнер. - М.Прогресс, 1991.- 126 с.
9. Гудухина И.В. Проблемы формирования искусственного билингвизма в условиях многоязычия/ И.В.Гудухина //Сб. «Ученые записки Якутского филиала Академии труда и социальных отношений». – Якутск: ИТ и СО, 1997.– С.132-139.
10. Дешериев Д. Ю. Закономерности развития и взаимодействия языков в советском обществе / Ю. Д. Дешериев. — М., 1966. — 400 с.
- 11.Ионин Л. Г. Социология культуры/Л.Г.Ионин. - М.: “ЛОГОС”, 1996. — С. 12-19, 219-225.
12. Колыхалова О.А. Социокультурные и философские аспекты билингвизма: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. пед. наук: спец. 13.00.01 «общая педагогика, история педагогики и образования»/О.А.Колыхалова. – М.: 2000. – 44 с.
- 13.Леонтьев А.А. Основы психолингвистики/А.А.Леонтьев. – М.: Смысл, 1999. – 287с.
14. Мартине А. Распространение языков и структурная лингвистика / А. Мартине // Новое в лингвистике: Новые контакты. — Вып. VI. — М.: Прогресс, 1972. — С. 81 – 93.
15. Михайлов М.М. Двуязычие. Принципы и проблемы/ М.М.Михайлов. – Чебоксары, 1969. – 234 с.
16. Программа действий // Повестка дня на XXI век и другие документы конференции в Рио-де-Жанейро. Женева: 1993 - 452 с.
17. Савченко А. Н. Общее языкознание / А. Н. Савченко, В. В. Иоффе. — Ростов: Издательство Ростовского ун-та, 1985. — 208 с.
- 18.Сафонова В.В. Изучение языков международного общения в контексте диалога культур и цивилизаций/В.В.Сафонова. – Воронеж: Эльда, 1996. – 286 с.
- 19.Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии: Пер.с англ./Общ. ред. и вступ. ст. А.Е. Михалька.–М.: Изд.группа“Прогресс”, “Универс”, 1993. – С. 34-71, 185-194, 223-297, 480-493.
- 20.Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация/С.Г.Тер-Минасова.- М.: СЛОВО/SLOVO, 2003. – С. 9-32.
- 21.Тер-Минасова С.Г. Язык, личность, интернет/С.Г.Тер-Минасова //Вестн.Моск. ун-та.– Сер.19: Лингвистика и межкультурная коммуникация. –2000.– №4.–М.: Моск.гос.ун.– С. 35-42.

SUMMARY

SOCIAL AND CULTURAL ASPECT OF BILINGUISM

The article is devoted to the analysis of the concept of "bilingualism" and the semantic content of the corresponding term in the modern scientific literature. Particular attention is paid to the social and culturological aspects of bilingualism and the dynamics of approaches to the consideration of this concept in the social and cultural life of the modern world.

Aspects of bilingualism cover the whole sphere of human existence and world view, and are included in all spheres of the development of society. Each field of knowledge continues to study this phenomenon from its own positions, characteristic only of it, revealing at the same time only features that are visible to it.

The analysis of national and foreign literature allows us to state that bilingualism must be viewed as a complex and multi-aspect phenomenon that requires an interdisciplinary approach, taking into account modern knowledge not only in the field of linguistics, theory and foreign languages teaching methodology, but also in the field of sociology, Psychology, cognitive science and other areas of scientific knowledge.

Key words: bilingualism, bilinguism, social and cultural, socialization.

АННОТАЦІЯ

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ БІЛІНГВІЗМУ

Стаття присвячена аналізу поняття «білінгвізм» і смислового наповнення відповідного терміна в сучасній науковій літературі. Особлива увага приділяється соціальним та культурологічним аспектам білінгвізму та динаміці підходів до розгляду зазначеного поняття в соціокультурній ситуації сучасного світу.

Аспекти білінгвізму охоплюють всю сферу людського буття і світобачення, включені в усі сфери розвитку суспільства. Кожна галузь знання продовжує вивчати це явище зі своїх, характерних тільки їй позицій, виявляючи при цьому наявні тільки для неї особливості.

Аналіз вітчизняної і зарубіжної літератури дозволяє стверджувати, що білінгвізм необхідно розглядати як складне і багатоаспектне явище, яке потребує міждисциплінарного підходу з урахуванням сучасних знань не тільки у галузі лінгвістики, теорії та методики навчання мов, а й в області соціології, культурології, психології, когнітології та інших областей наукового знання.

Ключові слова: білінгвізм, двомовність, соціокультурний, соціалізація.

УДК 378:373.3.091.12.011.3–051]:004(410) (043.5)

ПРОБЛЕМАТИКА ВЖИВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ В ХУДОЖНІХ ТЕКСТАХ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЖ.РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР І СМЕРТЕЛЬНІ РЕЛІКВІЇ»).

ГАРАПКО В.І., ЮРЧИЛО М.Ю.

Мукачівський державний університет

Проблематика вживання термінологічної лексики в художніх текстах (на матеріалі роману Дж.Роулінг «Гаррі Поттер і смертельні реліквії»).

Анотація. В останні десятиліття у лінгвістів різко зріс інтерес до проблеми функціонування термінологічної лексики у мові художнього твору, що пояснюється зростаючим потоком наукової й технічної інформації у літературних творах. У лінгвістиці проблеми стилістичного функціонування термінології в художній літературі присвячено декілька досліджень загальнотеоретичного і більш детального характеру, у яких представлені різні аспекти проблеми. Художній текст насичений не лише емоційно-експресивною лексикою та образними елементами, а й містить слова вузького стилістичного призначення, що використовуються зі стилістичною метою: історизми, архаїзми, діалектизми, просторічні елементи, серед яких особливе місце посідають терміни.

Ключові слова: спеціальна лексика, термін, термінологія, художня література, загальнонавчани слова.

Постановка проблеми. Важливим аспектом існування наукової картини світу, адекватної парадигмі знань певної епохи, є відповідне дефілювання термінів, які позначають наукові поняття. Пізнання дійсності і формування знань про неї не обмежується лише науковою картиною світу: по-перше, існує мінімум необхідних для сучасної людини мінімум наукових знань, а по-друге, сьогодні, у зв'язку із науково-технічним прогресом, немає прірви між науковим і ненауковим знаннями, оскільки суспільству доводиться розширювати свої знання у таких галузях як фізика, хімія, техніка, література та інших.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості функціонування спеціальної лексики у неспеціальному контексті часто стають предметом наукового інтересу. Наприклад, В.В. Власенко та А.О. Цепколенко досліджували термінологічну лексику у поезії І.Ф. Драча.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>